

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 1560/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija Suomen riistakeskus, 0201724-4
Osoite: Sompiontie 1, 00730 HELSINKI

Hakemus 04.03.2025, sähköpostitse

Hakemuksessa haetaan lupaa supikoiraloukkuihin tulevien kettuyksilöiden poistamiseen Espoon Matalajärvellä. Toimenpiteet toteutetaan Helmi-vieraspetohankkeeseen liittyvien vieraspetopyyntien yhteydessä. Helmi-vieraspetohankkeen tavoitteena on parantaa Suomen lintuvesien ja -kosteikkojen tilaa ja niiden suojeluarvoa vieraspetoja (minkki, supikoira) vähentämällä. Osana hanketta Metsähallituksen Eräpalvelut ja Suomen Riistakeskus organisoivat vieraspetopyyntejä 73 lintuvesikohteella eri puolilla Suomea.

Hakemuksessa lupaa haetaan supikoiraloukkuihin tulevien kettuyksilöiden lopettamiseen, eikä niitä nykyisen käytännön mukaisesti enää vapauteta takaisin alueelle. Helmi-vieraspetohankkeen havaintojen mukaan kettukanta on Matalajärvellä vahva ja kettuja tulee myös supikoiralle tarkoitettuihin loukkuihin. Luvalla vähennetään lintujen pesimäalueella liikkuvia kettuyksilöitä sekä pienennetään ketun aiheuttamaa saalistuspainetta Matalajärvellä.

Matalajärvi kuuluu Nuuksion kansallispuistoon. Metsähallitus on myöntänyt syksyllä 2024 Suomen Riistakeskukselle luvan vieraspetopyynteihin sekä pyyntien edellyttämään liikkumiseen Matalajärvellä vuosina 2025-2028 (MH 7862/2024).

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää Suomen Riistakeskukselle luvan kettuyksilöiden poistamiseen Nuuksion kansallispuistoon kuuluvalla Matalajärvellä (kiinteistöllä 49-891-1-1). Lupa-alue esitetään kartalla liitteessä 1.

Lupa koskee ainoastaan supikoiraloukkuihin tulevien kettuyksilöiden lopettamista. Muu ketun pyynti on lupa-alueella kielletty. Kettujen lopettaminen on sallittu Suomen Riistakeskuksen asettamien ketun metsästysajan puitteissa. Tämä lupa toimii samalla metsästyslain 46 § mukaisena lupana.

Kettuyksilöiden poistaminen tehdään HELMI-vieraspetohankkeen vieraspetopyyntien yhteydessä, joihin Metsähallitus on jo aiemmin myöntänyt viranomaislupan vuosille 2025-2028 (MH 7862/2024). Tätä lupaa käytettäessä tulee noudattaa edellä mainitun luvan ehtoja koskien mm. alueella liikkumista. Lupa (MH 7862/2024) on liitteessä 3.

Lupa koskee Suomen Riistakeskuksen riistasuunnittelijan (lupan saaja) lisäksi Riistakeskuksen Matalajärven alueelle nimeämiä Helmi-vieraspetopyyntäjiä. Ajantasainen lista alueella toimivista vieraspetopyyntäjistä on tarkastettavissa Suomen Riistakeskuksesta.

Lupa myönnetään seuraavasti:

Alkaa: 01.08.2025

Päätyy: 31.12.2028

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Helmi-vieraspetohankkeen tavoitteena on parantaa tärkeiden lintuvesien tilaa ja niiden suojeluarvoa vieraspetojen (minkki, supikoira) pyyntitoimilla kaikkiaan 73 lintuvesikohteella. Hanke toteutetaan Metsähallituksen ja Suomen Riistakeskuksen yhteistyönä. Lisäksi hankkeeseen osallistuu metsästysseuroja ja metsästäjiä, jotka vastaavat kohteilla tehtävistä vieraspetopyyntineistä.

Matalajärvi on osa Nuuksion kansallispuistoa, joka on perustettu lailla 118/1994. Matalajärven alueelle on lisäksi asetettu Nuuksion kansallispuiston järjestyssäännössä (Metsähallituksen päätös 3411/623/2009) liikkumisrajoitus 1.4.-15.7. väliselle ajalle. Lain (118/1994) 2 a § ja edelleen LSL 51.1 § (kohta 3) mukaan Nuuksion kansallispuistossa on mahdollista vähentää muidenkin kuin LSL 50.3 § tarkoitettujen kasvi- ja eläinlajien yksilöiden lukumäärää, jos ne ovat liian runsaslukuisia tai muutoin vahingollisia.

Kettu on Suomessa riistalaji. Ulkosaaristossa sekä linnustollisesti merkittävillä järvi- ja kosteikkoalueilla tiheä kettukanta voi aiheuttaa merkittävää haittaa vesi- ja kosteikkolintujen pesinnälle ja heikentää edelleen alueen linnustollista arvoa. Tästä syystä ketun vähentäminen voi edellä mainituilla kohteilla olla perusteltua linnuston tilan turvaamiseksi.

Matalajärvi on Uudenmaan tärkeimpiä vesi- ja kosteikkolintujen pesimä- sekä lintujen kevät- ja syysmuutonaikaisia kerääntymisalueita. Helmi-vieraspetohankkeessa tehtyjen havaintojen mukaan kettuja tulee säännöllisesti supikoiralle tarkoitettuihin loukkuihin, mikä viittaa suureen kettutiheyteen sekä kettujen mahdolliseen kesyyntymiseen kaupunkiasutuksen lähetyvillä. Metsähallitus katsoo, että luonnonsuojelualueella loukkuihin tulevien kettujen poistaminen on Matalajärven linnustollisen arvon turvaamiseksi perusteltua. Loukkuihin tulevien kettujen poistamisella pystytään poistamaan erityisesti luonnonsuojelualueella liikkuvia yksilöitä, joiden saalistus todennäköisesti kohdistuu alueen suojeluperusteena olevaan linnustoon. Muuta ketun metsästystä tai ajopyyntiä ei lupa-alueella tehdä.

Metsähallitus katsoo, että luvan mukaiset toimenpiteet eivät lisää merkittävästi luonnonsuojelualueeseen kohdistuvia häiriötekijöitä, koska kettujen poistaminen toteutetaan alueella toteutettavien vieraspetopyyntien yhteydessä ja niille myönnetyn luvan ehtojen puitteissa. Metsähallitus katsoo, ettei kettuyksilöiden poistaminen luvan sekä alueelle aikaisemmin myönnetyn viranomaislupien ehtojen mukaan toteutettuna uhkaa Nuuksion kansallispuiston suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Vaikutukset Natura-alueisiin

Lupa-alue kuuluu Matalajärven (FI0100092, SAC/SPA) Natura-alueeseen. Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta aiheuta merkittävää haittaa tai heikennä Matalajärven Natura-alueen suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Pyyneissä tulee noudattaa tämän luvan ehtojen lisäksi Nuuksion kansallispuiston rauhoitusmääräyksiä sekä metsästyslain (615/1993) määräyksiä ja niitä asetuksia, joita on sen nojalla annettu. Loukkujen käytön sekä liikkumisen osalta tulee lisäksi noudattaa ehtoja, jotka on määritellyt Metsähallituksen Suomen Riistakeskukselle myöntämässä luvassa MH 7862/2024. Luvan saaja vastaa siitä, että pyynteihin osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta mahdollinen näytteenotto edellyttää lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luvan saaja vastaa muiden pyyntien mahdollisesti edellyttämien viranomaislupien hakemisesta tai tarvittavien ilmoitusten teosta kyseisille viranomaisille.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan haltijan tulee raportoida luvan käytöstä sähköpostitse vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Raportit toimitetaan Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) tämän luvan asianumero (MH 1560/2025) mainiten.

Raportointi on sallittua tehdä Metsähallituksen Riistakeskukselle myöntämän luvan (MH 7862/2024) yhteydessä ja HELMI-vieraspetohankkeen raportointipohjia ja sovittuja menetelmiä käyttäen.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki Nuuksion kansallispuistosta (118/1994): 2 a §
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 1, 50, 51, 56, 70, 74 ja 83 §
Metsästyslaki (615/1993): 7, 46 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §

Metsähallituksen päätös (3411/623/2009) Nuuksion kansallispuiston järjestyssäännöstä, annettu Vantaalla 7.8.2009

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

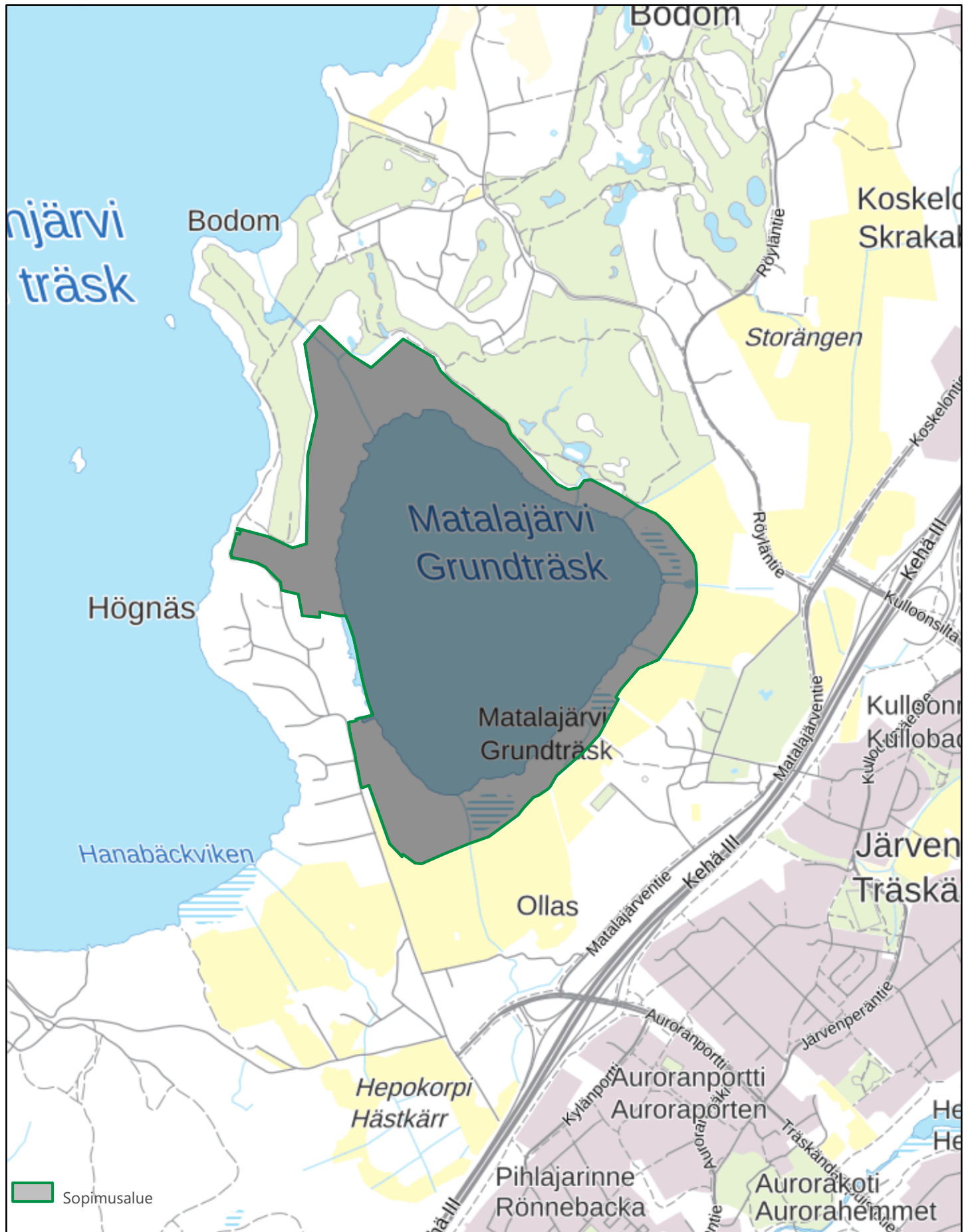
- Liite 1. Lupa-alueen kartta
- Liite 2. Valitusosoitus
- Liite 3. Metsähallituksen lupa MH 7862/2024
(poistettu)

Tiedoksi:

Metsähallitus
Espoon kaupunki
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan luonnonsuojelupiiri
Suomen Riistakeskus, Uudenmaan
riistanhoitopiiri

Liite 1. Lupa-alueen kartta

Poikkeamislupa 129833

© Metsähallitus 2025

© Maanmittauslaitos 2025

0 0,2 0,4 km

Mittakaava: 1:15 000

Liite 2. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42000